

KAITSEMINISTEERIUM

Janne Raud

21.05.2025 nr 12-1/25/211

janne.raud@gmail.com

Kaitsetööstuspargist

Austatud Janne Raud

Olete 27.04.2025 kirjaga pöördunud Eesti Vabariigi Presidendi poole seoses kaitsetööstuspargi rajamise kavaga Tõstamaa piirkonda. Vabariigi Presidendi Kantslei edastas Teie pöördumise Kaitseministeeriumile ning palus selgitada otsust rajada kaitsetööstuspark Tõstamaa piirkonda.

Vabariigi Valitsus algatas 15.02.2024 korraldusega nr 40 kaitsetööstuspargi riigi eriplaneeringu (edaspidi REP) ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (edaspidi KSH). Planeerimisseaduse § 27 lõike 1 kohaselt on REP-i eesmärk sellise olulise ruumilise mõjuga ehitise püstitamine, mille asukoha valiku või toimimise vastu on suur riiklik või rahvusvaheline huvi. Vabariigi Valitsuse tegevusprogrammi 2023-2027 punktis 1.1.6 on eesmärgiks seatud, et suurenenud riigikaitseinvesteeringutest peab osa saama ka Eesti kaitsetööstus. Selleks toetab valitsus Eesti kaitsetööstust ning arendab välja laskemoona-, relva- ja droonitootmist võimaldava tööstuspargi. Kaitsetööstuspargi REP-i eesmärk korralduse nr 40 kohaselt on leida kaitsetööstuspargile sobiv asukoht, planeerida kaitsetööstuspark laskemoona, lahingumoon, lõhkematerjali ja lõhkeaine tootmiseks ning selle toimimiseks vajalik taristu.

Käesolevaks ajaks on koostatud REP-i asukoha eelvaliku otsuse eelnõu ja KSH esimese etapi aruanne. Nimetatud dokumendid on esitatud planeerimisseaduse § 31 lõikes 1 nimetatud asutustele kooskõlastamiseks ning sama seaduse § 31 lõikes 2 nimetatud isikutele ja asutustele arvamuse avaldamiseks. Esitatud kooskõlastuste ja arvamuste alusel tehakse REP-i asukoha eelvaliku otsuse eelnõus ja KSH esimese etapi aruandes vajalikud muudatused ning seejärel korraldab Kaitseministeerium REP-i asukoha eelvaliku otsuse eelnõu ja KSH esimese etapi aruande avaliku väljapaneku. Eelnevalt nimetatud dokumentidega ning nende lisadega on võimalik tutvuda Kaitseministeeriumi kodulehel <https://kaitseministeerium.ee/et/planeeringud/kaitsetoostuspark>.

REP-i planeeringuala hõlmab maa-alasid kolme kohaliku omavalitsuse üksuse territooriumil asuvas neljas planeeringualas: Ida-Viru maakonnas Lügane vallas (kaks ala), Lääne maakonnas Lääne-Nigula vallas ja Pärnu maakonnas Pärnu linnas. Asukoha eelvaliku lähteseisukohtade (edaspidi LS) ja KSH programmi etapis viidi läbi ruumianalüüs planeeringualal reaalse arendusalade ehk eelvalikualade leidmiseks. Eelvalikualadena jäid valikusse viis ala: Pärnu 1, Pärnu 2, Piirsalu, Põhja-Kiviõli ja Aidu.

Planeeringu koostamise protsessi käigus töötati välja võrdluskriteeriumid, mille abil hinnati ja võrreldi eelvalikualasid. Võrdluskriteeriumiteks on:

1. eesmärgile vastavus/tehniline teostatavus;
2. baastaristu maksumus;
3. asukoha riigikaitse sobivus;
4. protsessiriskid;
5. keskkonnamõjud;
6. keskkonnatingimused ja sellest tulenev mõju tervisele;
7. sotsiaalmajanduslikud mõjud;
8. kultuurilised mõjud.

REP-i asukoha eelvaliku LS-i ja KSH programmis on välja toodud, et võrdluskriteeriumite hinnangud ei ole matemaatiliselt liidetavad, ja koondeelistus (asukoha eelvalik) leitakse kaalutlemise tulemusena. Kooskõlas LS ja programmi dokumendiga on eelistuse kujundamise olulisimaks aluseks eesmärgipärasus – st ala sobivus kaitsetööstuspargi rajamise eesmärgist lähtuvalt: ettenähtud mahus ning kehtestamiseks ettenähtud ajaraamis. Samuti on oluline silmas pidada, et kaitsetööstusparki saab rajada, kui see on tehniliselt ja majanduslikult teostatav. Seega juhul, kui muudest mõjuga seotud võrdluskriteeriumitest (eespool nimekirjas võrdluskriteeriumid 5–8) ei tulene olulisi välistavad asjaolusid, lähtub eelvaliku otsus eesmärgi ja teostatavusega seotud võrdluskriteeriumitest (eespool nimekirjas võrdluskriteeriumid 1–4).

Kaitsetööstuspargi rajamiseks eelistuselt esimene asukoht on Pärnu 1 ala (Tõstamaa, Ermistu piirkond). Kuigi Pärnu 1 alal on vaja keskkonnamõjusid leevendada, siis tööstuspargi tegevust välistavaid olulisi keskkonnamõjusid Pärnu 1 alal ei esine. Pärnu 1 ala valiti esimeseks eelistuseks, kuna ala on eesmärgile kõige paremini vastav ja riigikaitsele sobivaim, olles samas väiksemate keskkonnamõjudega kui sarnase iseloomuga Pärnu 2 ala. Pärnu 1 ala on 204 ha, mis tagab vajaliku minimaalse ala tööstuspargi tegevuseks koos olulise laienemisvõimalusega. Riigikaitsele on oluline, et asukoht jääb võimalikult kaugele vastase enamlevinud pikamaa kaudtule relvade mõjupiirkonnast ja tagab piisava eelhoiatuse õhurünnakute puhul.

Eelistuselt teine ala on Põhja-Kiviõli. Ala on väiksem (141 ha) ja riigikaitsele vähem eelistatud kui Pärnu 1. Võrdluses ülejäänud aladega on aga Põhja-Kiviõlil kindlad eelised. Seal on suurem maa-ala kui Piirsalus ning väiksem keskkonnamõju kui Piirsalus ja Pärnu 2 alal. Riigikaitsele on Põhja-Kiviõli küll vähem eelistatud kui Piirsalu ja Pärnu 2, kuid ala suurus ja väiksem keskkonnamõju annavad talle eelise. Aidu alaga võrreldes on Põhja-Kiviõli riigikaitse seisukohast eelistatum. Põhja-Kiviõli alale ei kavandata esialgu baastaristu rajamist, kuid ala jääb kasutussevõtu valmidusse tulevikuks, kui vajadus peaks tekkima.

Toome ka välja, et keskkonnamõju hindamise tulemusel välja töötatud keskkonnameetmed, mis puudutasid REP-i lahendust, on juba lahendusse integreeritud. Keskkonnameetmed, millega tuleb arvestada kaitsetööstuspargi projekteerimisel, on hõlmatud projekteerimistingimuste aluseks olevatesse tingimustesse. Lisaks on KSH aruandes töötatud välja täiendavad meetmed ja soovitused, millega kaitsetööstuspargi rajamisel ja käitamisel tuleb arvestada, et leevendada ebasoodsat keskkonnamõju ja välistada oluline ebasoodne mõju. Muu hulgas koostatakse Pärnu 1 ala osas kompensatsioonimeetmete kava metsalinnustiku elupaikade kao ja häiringu mõju kompenseerimiseks ja rohevõrgustikule negatiivse mõju vähendamiseks. Kavas kirjeldatakse ebasoodsa mõju ulatus ja leitakse konkreetsed kompenseerimise alad või -meetmed, sätestatakse elluviimise kava koos seiremeetmetega jms.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Indrek Sirp
kaitsetööstuse arendamise erinõunik

Koopia: Vabariigi Presidendi Kantsleil

Priit Alekask
Priit.Alekask@rkik.ee